

MENOPOZ ALGISI: TÜRK VE ALMAN KADINLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

PERCEPTION OF MENOPAUSE: THE TURKISH AND GERMAN WOMEN'S COMPARISON

Pınar IRMAK VURAL¹, Hatice BALCI YANGIN²

ÖZET

Bu çalışma, Türk ve Alman kadınların; menopoz algısı, menopoza ilişkin görüşleri ve menopoza ilişkin Türk ve Alman kültürleri arasındaki farklılığın belirlenmesine veri sağlanması amacıyla karşılaştırmalı tanımlayıcı bir araştırma olarak planlanmıştır. Araştırma kapsamına Alanya ilçe merkezinde ikamet eden Türk ve Alman kadınlar alınmıştır. Verilerin toplanmasında "Kadınların Tanıtıcı Özelliklerine Dair Soru Formu" ve "Menopozun Algılanmasına İlişkin Görüşler Formu" kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan Türk kadınların ortalama menopoz yaşı $47 \pm 4,22$, Alman kadınların ortalama menopoza girme yaşı $47 \pm 5,58$ 'dir. Türk ve Alman kadınların menopoza girme yaşı, menopoz süresi ve menopoza girme şekli arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). Türk kadınların %67,5'i, Alman kadınların %72,5'i menopoza olumlu algılamaktadır. Türk kadınları "Menopozda sosyal gelişme vardır.", "Menopoz aile ve toplumda saygınlık kazandırır.", "Menopozda kadın gebe kalmaktan kurtulur." ve "Menopozda ibadetler aksatmadan yapılabilir." görüşlerinden dolayı menopoza olumlu olarak algılamışlar ve Alman kadınlarla aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$).

Hemşirelerin kültürel farklılığın algılar üzerine etkisini göz önünde bulundurarak hastalarına bütüncül bakım vermesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Menopoz, Türk, Alman, Menopoz Algısı, Kültürlerarası Hemşirelik

ABSTRACT

This study was carried out in design of descriptive and determined the statistical differences between Turkish and German women's perception of menopause, views on menopause and Turkish and German women's cultures. The study was carried out on Turkish and German women who are currently residing in the town center of Alanya. "Socio-Demographic Data Descriptive Survey Form" and "Related the Perception of Menopause Views Form" was used to collect data for the study.

In this study, the mean age of menopause for Turkish women was $47 \pm 4,22$ and for German women was $47 \pm 5,58$. Statistically significant differences were found women's menopause age, menopause duration and type of menopause ($p < 0,05$). 67,5 % of Turkish women and 72,5% of German women perceived menopause positively. Turkish women have positive perceptions because of the view "Gaining community respectability", "Being more respected in society and family", "Losing the risk of becoming pregnant" and "Being able to pray without delay" and there was statistically significant difference between German and Turkish women ($p < 0,05$).

Women in different cultures have different perceptions and views on menopausal period. Nurses must provide holistic care to patients considering the effect on perceptions of cultural differences.

Keywords: Menopause, Turkish, German, Menopause Perception, Transcultural Nursing

*Bu çalışma Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetim Birimi tarafından desteklenmiştir, Proje No: 2011.02.0122.013.

¹Öğr. Gör. İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

²Doç. Dr. Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

GİRİŞ VE AMAÇ

Son yıllarda yaşam kalitesindeki artış ile tüm dünyada kadınların ortalama yaşam süresi uzamıştır. Doğuşta beklenen yaşam süresi, Türkiye geneli için 78, kadınlarda 80,7 yıldır. Türkiye Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre 45 yaş ve üzeri kadın oranı her yıl artmaktadır (1). Kadınlar hayatlarının üçte birini menopoz döneminde geçirmektedir (2). Bu nedenle menopozal dönem gittikçe önem kazanmaktadır. Avrupa'daki menopoz yaşı ortalaması 50,1 ile 52,8 yaşları arasında değişmektedir, Kuzey Amerika'da 50,5 ile 54, Latin Amerika'da 43,8 ile 53 ve Asya'da 42,1 ile 49,5 yaşları arasındadır (3). Türk Menopoz Derneği tarafından açıklanan 2002 yılında ülkemiz genelindeki menopoz yaşı ortalaması 46,7 olarak tespit edilmiştir (4). Dünya'nın farklı yerlerinde yaşayan menopoza girmiş kadınların menopoza yaşama konusunda farklı deneyimleri bulunmaktadır. Amerikalı Latin kadınlar menopoza "cambio de vida" olarak tanımlar. Bunun anlamı gitmek zorunda olduğun bir şey, doğal ve müdahale gerektirmez bir durum olarak görürler, İrlandalı kadınlar ise can sıkıcı fakat beklenmedik bir durum olarak görürler (5). Menopozal dönemde; gelenek-görenek, etnik yapı, toplumun yaşlıya ve kadına verdiği değer, kadının rolü, cinsellik, yaşam felsefesi, kadının ve toplumun menopoza yüklediği anlam gibi kültürel özellikler oldukça etkilidir (6). Çin gibi geleneksel kültürlerde menopoz, yaşamın karakteristik bir bölümü olarak kabul edilir (5). Çince menopoza karşılık gelen bir kelime bulunmamaktadır. Çin'in dağlık bölgelerinde yaşayan Hmonglar da menopoza olumlu algılamakta ve olumlu bir deneyim olarak açıklamaktadır (7). Kowalcek ve arkadaşlarının yaptığı (2005) çalışmada Alman kadınların %65'i menopoza olumlu algılamakta ve bunların %84,6'sı menstruasyon olmamasını olumlu bir durum olarak belirtmiştir (8). Arapların ve Müslümanların yoğun olduğu Asya ülkelerinde kadınlar menopoza sosyal

özgürlüğün başlangıcı olarak algılanmaktadır (6).

Türk toplumunda anne olan kadın geline göre, çocuğunu evlendiren kadın da anaya göre aile içinde daha yüksek statüye sahiptir. Kadınlığın kaybedilmesi ögesinin getirdiği kayıp duygusu erkeklik mertebesine çıkma ile de dengelenmektedir. Bunda Türk ve İslam kültürünün etkisi bulunmaktadır. "Adetten kesilmiş kadının kestiği etin yenmesi/helal olması", "Adetten kesilmiş kadının erkekle aynı yere/sofraya oturabilmesi" gibi menopoza ilişkilendirilmiştir (9). Türk toplumunda menopoz periyoduyla beraber seksüel yaşamın sonsuza kadar biteceğine dair yaygın bir düşünce hakimdir (6).

Hemşireler, farklı kültürel özelliklere sahip bireylere bakım vermektedirler. Bu nedenle hemşirelerin, farklı kültürel özelliklerin menopoza nasıl etki ettiği konusunda bilgi sahibi olması gerekmektedir. Hastanın kültürel değerleri, inançları ve uygulamaları bütüncül hemşirelik bakımının önemli bir parçasını oluşturmaktadır (10). Bu çalışmada ulaşılabilecek bilgilerin farklı kültürden gelen menopoza girmiş kadınlara bakım veren hemşirelere ve diğer sağlık bakım üyelerine önemli veriler sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırma; Alanya İlçesinde yaşayan ve menopoza girmiş Türk ve Alman kadınların menopoza algılarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır.

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Amacı ve Tipi: Bu araştırma karşılaştırmalı ve tanımlayıcı bir araştırma olarak planlanmıştır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi: Araştırma, Alanya ilçe merkezinde ikamet eden Türk ve Alman kadınlar üzerinde yürütülmüştür ve araştırma verileri 15 Şubat 2012 – 15 Nisan 2012 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın evrenini Alanya ilçe merkezinde yaşayan menopoza girmiş Türk ve Alman kadınlar oluşturmuştur.

Alanya'dan mülk edinen yabancı uyruklular içinde 4.655 kişi ile Almanlar birinci, 4,226 kişi ile Danimarkalılar ikinci, 3,181 kişi ile İrlandalılar üçüncü sırada gelmektedir (11). Alanya'da ikamet eden Alman kadınların kesin sayısına kayıtlardan ulaşılamadığı için öncelikle Alman kadınlarına anket uygulanmıştır, olasılıksız örnekleme yöntemlerinden kartopu örnekleme yöntemi ile ulaşılabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden tüm Alman kadınlar çalışmaya dahil edilmiştir. Bu doğrultuda önce 160 Alman kadına ulaşılmıştır. Alman kadınlara ulaşmada onların Alanya'da üye oldukları derneklerle, dergilerle, yardımlaşma vakıflarıyla irtibata geçilmiş, geleneksel olarak yapılan eğlence, kermes vb. sosyal toplantılarda bağlantı kurulmuştur. Ayrıca bir arada oturdukları site yöneticilerinden de yardım alınmıştır. Ulaşılabilen Alman kadınlardan sonra 160 Türk kadına anket uygulanmıştır. Türk kadınlara Alanya İlçesi'ndeki Halk Eğitim Merkezlerinde, kermeslerde ve el işi kurslarında ulaşılmıştır. Araştırma 320 kadınla yürütülmüştür.

Veri Toplama Araçları: Araştırmada verilerin toplanmasında "Kadınların Tanıtıcı Özelliklerine Dair Soru Formu" ve "Menopozun Algılanmasına İlişkin Görüşler Formu" kullanılmıştır. Veriler her iki kültürde de yüz yüze görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Soruların yanıtlanması yaklaşık olarak 10 dakika almıştır.

Kadınların Tanıtıcı Özelliklerine Dair Soru Formunda sosyo-demografik özellikler ve menopoza yönelik tanımlayıcı sorular bulunmaktadır. Bu form araştırmalar tarafından literatüre (6, 12, 13, 14, 15, 16) dayanarak hazırlanan 6 sorudan oluşmaktadır.

Menopozun Algılanmasına İlişkin Görüşler Formu; araştırmacılar tarafından literatüre (6, 8, 12, 13, 14, 15, 16) dayanarak hazırlanmıştır. Formda; menopoza ilişkin görüşler bir bütün olarak verilmiştir. Fakat bulguların analizi sırasında menopoza ilişkin görüşler içeriğine göre dört alt başlıkta

toplanmıştır. Bu alt başlıklarda; sosyal statü ve olgunlaşmaya ilişkin, rahatsızlıkların arttığı ve kayıplar yaşandığına ilişkin, menopozda üreme sağlığına ilişkin, menopozu hastalık olarak algılayıp algılamadıklarına ve kadınlık rolüne ilişkin görüşler bulunmaktadır.

Alman kadınlara uygulanacak Almanca veri toplama araçları Türkçeden Almancaya ve farklı iki Almanca okutmanı tarafından bağımsız olarak çevrilmiştir.

Verileri toplama aşamasında Alman kadınlara Almanca veri toplama araçları Alanya'da özel bir hastanenin turizm bölümünde çevirmen olarak çalışan bir kişiden destek alınarak toplanmıştır. Anket uygulama sürecinde 5 Alman kadın, 10 Türk kadın anket çalışmasına katılmak istememiştir. Araştırmanın ön uygulaması, örneklem özelliklerine uygun olan 10 Alman ve 10 Türk kadına yapılmıştır. Ön uygulamaya alınanlar örnekleme alınmamıştır. Araştırmaya dahil olma kriterleri; Türk ve Alman en az bir yıldır menopozda olan, Alanya ilçe merkezinde yaşayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden kadınlar alınmıştır.

Araştırmanın Etik ve Yasal Yönleri: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır. Ek olarak; araştırma yapabilmek için Alanya İlçe Kaymakamlığı'ndan da yazılı izin alınmıştır. Araştırmanın amacı araştırmaya katılacak olan kadınlara açıklandıktan sonra sözlü ve yazılı onamları alınmıştır. Araştırma verilerini toplamaya başlamadan önce kadınlara, araştırmanın yapılma amacı açıklanarak "Aydınlatılmış Onam" ilkesi, elde edilen bilgilerin gizli tutulacağı belirtilerek "Gizlilik ve Gizliliğin Korunması" ilkesi, araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyenlerin alınması ile de "Özerkliğe saygı" ilkesini içeren etik ilkeler yerine getirilmiştir.

Verilerin Analizi: Araştırmada elde edilen veriler, SPSS for Windows (Statistical

Package for the Social Science for Windows, Version 16.0) paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, Pearson ki-kare testi analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık ise $p < 0,05$ ile tanımlanmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmamıza dahil edilen Türk kadınların yaş ortalaması $46 \pm 7,33$, Alman kadınların ise $62 \pm 7,85$ 'tir. Araştırmaya katılan kadınların ortalama menopoza giriş yaşı Türk kadınlarda $47 \pm 4,22$, Alman kadınlarda ise $47 \pm 5,58$ 'dir. Doğal yoldan menopoza girme oranı Türk kadınlarında %91,9 iken bu oran Alman kadınlarında %80 idi (Tablo 1). Sosyo-kültürel faktörlerin ve etkenlerin menopoz döneminin karşılanmasında ve yaşanmasında etkili olduğu bilinmektedir. Buna bağlı olarak menopozda bazı kadınlar içine girdikleri bu yeni dönemi hoşgörüle karşılarken bazıları sıkıntı içinde yaşamaktadır. Menopozun sembolik anlamları ve deneyimleri, kültürel ve sosyal içeriklidir. Kadınların menopozla ilişkili inançları ve uygulamaları, semptomların stres ve yönetimini etkilemesine rağmen, deneyimlerin kişisel algılanmasında geniş bir çeşitlilik vardır (5). Araştırmamıza katılan Türk kadınların %67,5'i menopozu olumlu algılamakta, Alman kadınların %72,5'i olumlu algılamaktadır (Tablo 1). Menopozu algılamada Türk ve Alman kadınlar arasında farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p=0,329$). Alman kadınların menopozu algılamadaki oranının daha fazla olmasını Avrupa kültürünün etkisi olduğu düşünülebilir. Kowalcek ve arkadaşlarının yaptığı (2005) çalışmada menopoz dönemindeki Papua Yeni Gine'li kadınların %56,1'i, Alman kadınların %65'i menopozun olumlu yanları olduğu görüşündedir, kadınların %84,6'sı menstruasyon olmamasını olumlu bir durum olarak belirtmiştir. Diğer olumlu yönlerini ise doğum kontrol yöntemi kullanmak zorunda kalmamak, duygu durum değişikliklerinin olmaması, fiziksel refahın kısıtlanmaması ve

özgür hissetme olarak belirtmişlerdir. Bununla birlikte; daha fazla çocuk sahibi olmayacak olmayı ve hijyenik ped alma ihtiyacı olmamasını da menopozun olumlu yanları olarak belirtmişlerdir. Aynı çalışmada postmenopozal Alman kadınların %53,6'sı menopozu olumsuz algılamaktadır, bunun başlıca sebeplerini sıcak basması (%33,3) ve kiloda artış (%38,8) olması olarak belirtmişlerdir (6). Sis'in araştırmasında kadınların %41,8'i üretkenliğin bitmesi, %60,8'i yaşlandığını hissetme gibi menopozla ilgili olumsuz görüşleri onaylamıştır (17). Bilgin (2004)'in belirttiğine göre, Alice Rossi'nin 1992 yılında ABD'de yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre, birçok kadın menopoz dönemini çok mutlu yaşamaktadır. Rossi'nin araştırmasının sonucunda kadınların %23'ü adet kanamasının kesilmesinin ardından herhangi bir tepki göstermemişlerdir. Kalan %13,6'sı ise olumsuz tepkiler vermişlerdir. Kadınların % 62'lik kısmı ise, bu yeni dönemi son derece olumlu karşılamışlardır (18).

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Türk ve Alman Kadınların Menopoz İlişkin Verilerinin Dağılımı

	TÜRK KADINLAR		ALMAN KADINLAR	
	Sayı*	%	Sayı*	%
Menopoz Yaşı				
40 yaş ve altı	13	8,1	18	11,3
41-45	52	32,4	36	22,5
46-50	79	49,5	75	46,8
51 yaş ve üzeri	16	10,0	31	19,4
Menopoz Süresi (Yıl)				
1-4	78	48,7	76	57,1
5-8	63	39,4	52	39,1
9-13	19	11,9	5	3,8
Menopoz Tipi				
Doğal	147	91,9	128	80,0
Cerrahi	13	8,1	32	20,0
Hormon Replasman Tedavisi Alma				
Evet	36	23,1	50	31,3
Hayır	120	76,9	110	68,7
Menopoz Yakınmalarını Gidermede Alternatif Tedaviye Başvurma Durumu				
Evet	35	21,9	42	26,3
Hayır	125	78,1	118	73,7
Menopoz Sürecini Algılama				
Olumlu	108	67,5	116	72,5
Olumsuz	52	32,5	44	27,5
Menopoz İlişkin Bilgi Alma				
Evet	121	76,6	113	70,6
Hayır	37	23,4	47	29,4

* Değerlendirme cevap veren katılımcılar üzerinden yapılmıştır.

Tablo 2. Kadınların Menopozda Kadınların Sosyal Statüsü ve Olgunlaşmaya İlişkin Görüşlerinin Milliyete ve Menopoz Algısına Göre Dağılımı

Milliyet	Menopoz Algısı			
	Olumlu		Olumsuz	
	Sayı	%	Sayı	%
Menopoz doğal ve sakin bir yaşam döngüsüdür				
Türk	81	75,0	7	13,5
Alman	81	69,8	14	31,8
Menopozda sosyal gelişme vardır				
Türk	60	55,6	0	0,0
Alman	35	30,2	10	22,7
Menopozda iş ya da görevlerde hoşgörü vardır				
Türk	41	38,0	7	13,5
Alman	45	38,8	12	27,3
Menopoz daha güvende ve daha olgun hissettirir				
Türk	58	53,7	14	29,5
Alman	47	40,5	13	29,5
Menopozda hayat daha kolay ve sakin				
Türk	52	48,1	15	28,8
Alman	43	37,1	8	18,2
Menopoz aile ve toplumda saygınlık kazandırır				
Türk	45	41,7	12	23,1
Alman	25	21,6	13	29,5
Menopozda ibadetler aksatmadan yapılabilir				
Türk	64	59,3	22	42,3
Alman	33	28,4	15	34,1

Araştırmaya katılan kadınların menopozda sosyal statü ve olgunlaşmaya ilişkin görüşlere verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında; menopozu olumlu algılayan Türk kadınlarından %75'i "Menopozu doğal ve sakin bir yaşam döngüsüdür" görüşüne evet demiştir; benzer şekilde, menopozu olumlu algılayan Alman kadınlarından %69,8'i de aynı görüşe evet demiştir. Menopozu olumsuz algılayan Türk kadınlarından hiçbiri "Menopozda sosyal gelişme vardır" görüşüne evet demezken; menopozu olumsuz algılayan Alman kadınlarından %22,7'si evet demiştir (Tablo 2).

Tablo 3. Türk ve Alman Kadınların Menopozda Rahatsızlıkların Arttığı ve Kayıpların Yaşandığına ve Üreme Sağlığına İlişkin Görüşlerin Dağılımı

Milliyet	Menopoz Algısı			
	Olumlu		Olumsuz	
	Sayı	%	Sayı	%
Menopozda tahmin edilemeyen, utandırıcı, zarar verici semptomlar vardır				
Türk	19	17,6	29	55,8
Alman	26	22,4	22	50,0
Menopoz, çalışma kapasitesini azaltır				
Türk	16	14,8	34	65,4
Alman	24	20,7	30	68,2
Menopozda hayat daha mutsuz hale gelir				
Türk	16	14,8	33	63,5
Alman	14	12,1	12	27,3
Menopozda fiziksel çekiçilik kaybolmuştur				
Türk	22	20,4	21	40,4
Alman	25	21,6	12	27,3
Menopozda vücutta değişiklikler olur				
Türk	38	35,2	36	69,0
Alman	49	42,2	20	45,5
Menopoz yaşlanmanın önemli bir işaretidir				
Türk	24	22,2	36	69,2
Alman	33	28,4	25	56,8
Menopozda adet dönemi ağrı ve sıkıntılardan kurtuluş yaşanır				
Türk	68	63,0	12	23,1
Alman	66	56,9	15	34,1
Menopozda kadın gebe kalmaktan kurtulmuştur				
Türk	75	69,4	13	25,0
Alman	44	37,9	17	38,6
Menopozda aile planlama yöntemi kullanmak zorunluluğu ortadan kalkar				
Türk	53	49,1	16	30,8
Alman	42	36,2	13	29,5
Menopozda doğurganlık kaybolur				
Türk	41	38,0	37	71,2
Alman	35	30,2	23	52,3
Menopozda daha fazla cinsel ilişki ihtiyacı yoktur				
Türk	42	38,9	5	9,6
Alman	36	31,0	21	47,7
Menopozda cinsel ilgide azalma yaşanır				
Türk	21	19,4	35	67,3
Alman	35	30,2	18	40,9
Menopozda cinsel ilişkide ağrı yaşanır				
Türk	10	9,3	25	48,1
Alman	21	18,1	11	25,0
Menopozda seksüel ilişki daha zevk vericidir				
Türk	44	40,7	5	9,6
Alman	58	50,0	5	11,4

Araştırmaya katılan kadınların menopozda rahatsızlıkların arttığı ve kayıpların

yaşandığına ilişkin görüşlere verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında; menopozu olumsuz algılayan Türk (%55,8) ve Alman (%50) kadınların yarısından fazlası “Menopozda tahmin edilemeyen, utandırıcı, zarar verici semptomlar vardır” demiştir. Aynı şekilde menopozu olumsuz algılayan Türk (%65,4) ve Alman (%68,2) kadınların çoğunluğu menopozun çalışma kapasitesini düşürdüğünü düşünmektedir. Menopozu olumsuz olarak algılayan her iki kültürdeki kadınlar yüksek oranda (sırasıyla; %69,2, %56,8) menopozu yaşlanmanın önemli bir işareti olarak görmektedir (Tablo 3).

Araştırmaya katılan kadınların menopozda üreme sağlığına ilişkin görüşlere verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında; menopozu olumsuz algılayan Türk kadınlarından %90,4’ü, Alman kadınların da %88,6’sı “Menopozda seksüel ilişki daha zevk vericidir” görüşüne katılmamıştır. Menopozu olumsuz algılayan Türk kadınlarından %9,6’sı “Menopozda daha fazla cinsel ilişki ihtiyacı yoktur” görüşünü onaylarken; olumsuz algılayan Alman kadınlardan %47,7’si onaylamıştır. “Menopozda cinsel ilişkide ağrı yaşanır” ifadesine katılan menopozu olumsuz algılayan Türk kadınların oranı %48,1’dir. (Tablo 3). Müslüman kadınların menstruasyon dönemlerinde, -temizleninceye kadar- cinsî ilişkide bulunmaları Kur’an-ı Kerim’de (Bakara, 2/222) yasaklanmış; namaz, oruç ve Kabe’yi tavaf da bu yasak kapsamına alınmıştır (19). Müslümanlığın etkisiyle ibadetleri kesintisiz olarak gerçekleştirebilmek Türk kadınların menopozu olumlu algılamasında etkindir.

Tablo 4. Türk ve Alman Kadınların Menopoz Algısı ve Kadınlık Rolüne İlişkin Görüşlerine Göre Dağılımı

Milliyet	Menopoz Algısı			
	Olumlu		Olumsuz	
	Sayı	%	Sayı	%
Menopozda tıbbi, korkutucu olmayan, geleneksel çareler vardır				
Türk	48	44,4	9	17,3
Alman	52	44,8	21	47,7
Menopozda tedavi gerektiren tıbbi durumlar vardır				
Türk	34	31,5	31	59,6
Alman	28	24,1	13	29,5
Menopozda kadınlık kaybolmuştur				
Türk	27	25,0	23	44,2
Alman	38	32,8	18	40,9
Menopoz, bir kadın için hoş olmayan bir yaşantıdır				
Türk	26	24,1	34	65,4
Alman	34	29,3	28	63,6
Menopoz ailesel problemleri artırır				
Türk	12	11,1	25	48,1
Alman	14	12,1	8	18,2

Araştırmaya katılan kadınların menopozu hastalık olarak algılayıp algılamadıklarına ve kadınlık rolüne ilişkin görüşlere verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında; menopozu olumsuz olarak algılayan Türk kadınların %17,3'ü "Menopozda tıbbi, korkutucu olmayan, geleneksel çareler vardır" derken, olumsuz algılayan Alman kadınların % 47,7'si bu görüşe katılmaktadır. Menopozu olumlu olarak algılayan Türk ve Alman kadınların "Menopozda tedavi gerektiren tıbbi durumlar vardır" görüşüne katılmamıştır (Tablo 4). Bizim araştırmamızla paralel olarak Ayrancı ve arkadaşlarının (2010) Eskişehir'de yaptığı araştırmada kadınların %51,3'ü "Bu dönemde tedavi için doktora danışmak gerekli değildir" görüşüne katılmamıştır (16). Tayvan'lı kadınlar ise menopozu doğal bir olay olarak görmekte ve beklenen bir dönem olarak görmektedir (20).

Araştırmamıza katılan Türk (%65,4) ve Alman (%63,6) kadınlar yüksek oranda menopozu bir kadın için hoş olmayan bir yaşantı olduğu görüşündedir ve bu görüşü olumsuz olarak algılamaktadırlar. Aynı zamanda; her iki kültürdeki kadınlar

"Menopozda kadınlık kaybolmuştur" ve "Menopoz ailesel problemleri artırır." görüşlerini de olumsuz olarak algılamaktadırlar (Tablo 4). Araştırmamızdaki "Menopoz ailesel problemleri artırır" görüşüne Türk kadınların %62,7'si, Alman kadınların ise %37,3'ü katılmaktadır. Bu görüşe katılan kadınlar aynı zamanda menopozu da olumsuz olarak algılamaktadırlar. Sis'in araştırmasında (2010); menopozal semptomların artmasının evlilik uyumunun azalmasına neden olduğu tespit edilmiştir (17).

Araştırmaya katılan menopozu olumlu algılayan Türk ve Alman kadınlar arasında, "Menopozda sosyal gelişme vardır" ve "Menopozda ibadetler aksatmadan yapılabilir" görüşüne katılma bakımından anlamlı farkın olduğu saptanmıştır ($p=0,000$, $p=0,000$). Tortumluoğlu'nun (2004) belirttiğine göre; Arapların ve Müslümanların yoğun olduğu Asya ülkelerinde kadınlar menopozu sosyal özgürlüğün başlangıcı olarak algılamaktadırlar (6). Araştırmamızda da bu konuda Alman kadınlarla Türk kadınlar arasında anlamlı fark saptanmıştır, bu durum dini inanç farklılığına dayanabilir. Menopozu olumsuz algılayan Türk ve Alman kadınlarda ise; "Menopozda sosyal gelişme vardır", "Menopozda daha fazla cinsel ilişki ihtiyacı yoktur" ve "Menopozda hayat mutsuz hale gelir" görüşlerine katılma bakımından anlamlı farkın olduğu belirlenmiştir (sırasıyla; $p=0,000$, $p=0,000$, $p=0,000$) (Tablo 5).

Tablo 5. Menopoz Algısına Göre Türk ve Alman Kadınların Görüşlerinin Dağılımı

Menopoz Algısı	Milliyet		Test X ² p
	Türk	Alman	
	Sayı %	Sayı %	
Olumlu Algılayan Kadınlar			
Menopozda sosyal gelişme vardır	60 55,6	35 30,2	4,754 0,000
Menopoz aile ve toplumda saygınlık kazandırır	45 41,7	25 21,6	10,533 0,001
Menopozda kadın gebe kalmaktan kurtulur	75 69,4	44 37,9	22,304 0,000
Menopozda ibadetler aksatmadan yapılabilir	64 59,3	33 28,4	21,625 0,000
Olumsuz Algılayan Kadınlar			
Menopoz doğal ve sakin bir yaşam döngüsüdür	7 13,5	14 31,8	4,699 0,030
Menopozda sosyal gelişme vardır	0 0,0	10 22,7	13,192 0,000
Menopozda tedavi gerektiren tıbbi durumlar vardır	31 59,6	13 29,5	8,680 0,003
Menopozda tıbbi, korkutucu olmayan, geleneksel çareler vardır	9 17,3	21 47,7	10,265 0,001
Menopozda daha fazla cinsel ilişki ihtiyacı yoktur	26 27,1	21 47,7	17,530 0,000
Menopozda hayat mutsuz hale gelir	33 63,5	12 27,3	12,534 0,000
Menopoz ailesel problemleri artırır	25 48,1	8 18,2	9,442 0,002
Vücutta değişiklikler olur	56 58,3	20 45,5	5,543 0,019
Menopozda cinsel ilgide azalma yaşanır	35 67,3	53 55,2	6,717 0,010
Menopozda cinsel ilişkide ağrı yaşanır	25 48,1	11 25,0	5,415 0,020

Yangın ve arkadaşlarının (2008) yaptığı çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir (21). Bu görüş ayrılığı Türk ve Alman kadınlar arasındaki kültürel farklılığı ortaya koymaktadır. Yaşlandıkça kadınların sosyal statüsünün arttığı Doğu ve Asya ülkelerinde menopoz olumlu olarak algılanmaktadır, yaşlanmakla beraber toplumda bir üst seviyeye taşındıklarını hissetmek onları daha

mutlu kılmaktadır. Batı kültüründe yaşam tecrübesinin kazandığı bilgeliğin değeri olmadığı için yaşlılar, statü, fonksiyon ve rol kaybının sıkıntısını yaşamaktadırlar (6).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılan tüm kadınların menopoza giriş yaşı ortalaması yaklaşık 47 olarak saptanmıştır. Türk ve Alman kadınların menopoza girme yaşı, menopoz süresi ve menopoza girme şekli arasında fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. İki farklı kültürdeki kadınlar arasında menopoz döneminde sosyal gelişme, ibadetler, cinsellik ile ilgili konularda farklılıklar saptanmıştır. Araştırmamızın sonuçları doğrultusunda menopozal dönemdeki kadınların yaşadıkları sorunlar, kültürlerarası farklılıkların ve sorunlara yönelik girişimlerin hizmet içi eğitim programlarıyla hemşirelere anlatılarak öneminin kavratılması, hemşirelerin hizmet verdikleri kadınların, kültürünü tanımak için daha duyarlı olmaları ve bunu da hizmetlerine etkili bir biçimde yansıtması, menopozal semptomların şiddetini ve olumsuz etkilerini azaltmaya ve bunlarla baş etmeye yönelik kültürel farklılıkları da göz önünde bulundurarak menopozal semptomlarla başetmekle ilgili ve eğitimlerin yapılması ve kadınların yaşamlarının bu dönemini daha kaliteli geçirebilmeleri için desteklenmesi ve menopozal dönemde kültürel farklılıkları göz önünde bulundurularak farklı çalışmaların yapılması önerilir.

KAYNAKLAR

1. www.tuik.gov.tr/PdfGetir.do?id=21519 (Erişim Tarihi: 24.06.2016).
2. Shah MG, Maibach H I. Estrogen and Skin, an Overview, *Am J Clin Dermatol*, 2001; 2(3):143-50.
3. Palacios S, Henderson VW, Siseles N, Tan D, Villaseca P. Age Of Menopause and Impact Of Climacteric Symptoms By Geographical Region, *Climacteric*, 2010; 13:419-428.
4. Çiçek M, Akyürek C, Çelik Ç, Haberal A. Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi, Güneş Kitabevi Ankara, 2004; 1163-1180.
5. Hall L, Callister LC, Berry JA, Matsumura G. Meanings of Menopause Cultural Influences on Perception and Management of Menopause, *Journal of Holistic Nursing*, 2007; 25(2):106-118.
6. Tortumluoğlu G. Klimakterik Dönemdeki Kadınlara Verilen Planlı Sağlık Eğitiminin Menopozal Yakınma, Tutum Ve Sağlık Davranışlarına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Tez Yöneticisi; Prof. Dr. Behice Erci. Erzurum, 2003.
7. Astbury-Ward EM. Menopause, Sexuality and Culture: Is There a Universal Experience? *Sexual and Relationship Therapy*, 2003; 18(4):437-445.
8. Kowalcek I, Rottebi D, Banza C, Diedricha K. Women's Attitude And Perceptions Towards Menopause In Different Cultures Cross-Cultural And Intra-Cultural Comparison Of Pre-Menopausal and Post-Menopausal Women In Germany And In Papua New Guinea, *Maturitas*, 2005; 51:227-235.
9. <http://www.sagmer.erciyes.edu.tr/gdb/dosyalar/~menopoz%20Arzu.doc> (Erişim Tarihi: 25.05.2015).
10. Tortumluoğlu G, Bayat M, Sevig Ü. Bireylerin "Giger ve Davidhizar'ın Transkültürel Değerlendirme Modeli" ile sağlık açısından değerlendirilmesi, 3.Uluslararası-10.Ulusal 61 Hemşirelik Kongre Özet Kitabı, 7-10 Eylül 2005. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İzmir, 2005:141.
11. Akbaş A. "Yabancıların Türkiye'de Taşınmaz Ediminin Emlak Piyasası Üzerine Etkilerinin İncelenmesi: Alanya Örneği". Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, Tez Yöneticisi; Yrd. Doç. Dr. Recep Nişancı. Trabzon, 2010.
12. Leon P, Chedraui P, Hidalgo L, Ortiz F. Perceptions and Attitudes Toward The Menopause Among Middle Aged Women From Guayaquil. Ecuador, *Maturitas*, 2007; 57:233-238.
13. Yangın HB, Kukul K, Sözer GA. The Perception of Menopause Among Turkish Women, *Journal of Women&Aging*, 2010; (22):290-305.
14. Im EO. Ethnic differences in symptoms experienced during the menopausal transition. *Health Care for Women International*, 2009; 30(4):339-355.
15. Strayer DA, Caple C. Menopause, Influence of Culture and Ethnicity Evidence-based Care Sheet, *Cinahl Information Systems*, August 2010; 6.
16. Ayrancı U, Orsal O, Orsal O, Arslan G, Emeksiz DF. Menopause Status And Attitudes in A Turkish Midlife Female Population: An Epidemiological Study, *BMC Women's Health*, 2010;10(1),1.
17. Sis A. Menopoz Dönemindeki Kadınların Menopozal Yakınmalarının Evlilik Uyumuna Etkisinin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doğum, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Tez Yöneticisi; Prof. Dr. Türkan Pasinlioğlu, Erzurum-2010.
18. Bilgin O. Menopoz Hakkında Herşey, Boyut Yayıncılık, İstanbul, 2004:11-40.
19. Bakara:2/222.<http://www.diyaret.gov.tr/kuran/meal> (ErişimTarihi:25.05.2015)
20. Pan HA, Wu MH, Hsu CC, Yao BL, Huang KE. The Perception of Menopause Among Women In Taiwan, *Maturitas*, 2002; (41):269-274.
21. Yangın HB, Sözer GA, Şengün N, Kukul K. The Relationship Between Depression and Sexual Function In Menopause Period, *Maturitas*, 2008; (61):233-237.